Jegyzetek:

1 A román kiugrást (1944.VIII.23.) követően a SZTÓJAY-kormány valamennyi magyarországi párt működését felfüggesztette, vagyonukat zár alá helyeztette 3800/1944.ME.r. ; VAJNA Gábor belügyminiszter első, 1944.X.17.-én közzétett rendeletével 202 800/1944.BM.r. ; Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalmat *„kiemelte"* a rendelet hatálya alól, egyúttal felszólította a rendőrhatóságokat, hogy a párt vagyonát szolgáltassák vissza. Ezzel e párt lett az egyetlen legálisan működő politikai szervezet Magyarországon. KOVÁCS Zoltán András: *A Szálasi-kormány belügyminisztériuma. Rendvédelem, állambiztonság, közigazgatás a nyilas korszakban*. 53-54.p.

2 KARSAI Elek

3 Fontos megjegyezni, hogy a Magyar Királyság (1919.VIII. - 1946.II.) végrehajtó hatalmi szervei közül a Magyar Királyi Belügyminisztérium rendelkezett a legkiterjedtebb hatáskörrel. Amellett, hogy hozzá tartoztak a rendvédelmi szervek (Magyar Királyi Rendőrség, illetve a Magyar Királyi Honvédelmi Minisztériummal megosztva a Magyar Királyi Csendőrség, majd 1942-től az Államvédelmi Központ, melynek létrehozásával jelentős állambiztonsági felelősséghez jutott), a tárca olyan nagyobb a társadalmi megítélést befolyásoló területekért is felelt, mint a közigazgatás (önkormányzatok), az egészségügy, vagy a népjóléti, szociális rendszer működtetése.

4 LÁDAY István fogságban írott feljegyzései fontos adalékokkal szolgálnak a korszak és a téma megismeréséhez. KOVÁCS Zoltán András: Láday Istvánnak, a Szálasi-kormány belügyminisztériumi államtitkárának fogságban írott feljegyzései.

5 KÁDÁR ; HARASZTI

6 VASVÁRY József vezérőrnagy, aki 1942.VIII.1. és 1943.VIII.1. között volt a 2. vkf. osztály parancsnoka, a szoros német kapcsolat híve volt. SZAKÁLY: A magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás vezetői 1919-1945.

7 MOL.K-778. A nyilas belügyminisztérium iratai. ; HM.HIL. 21.doboz (a Magyar Királyi Rendőrség országos felügyelőjének iratai.)

8 „A Führer szemében Magyarország egyedüli felelős személye a pártvezető."

9 ABTL. V-96. 915/1, 417.p.

10 ABTL. V-168.

11 Még szakmai körökben is volt vita a Nemzeti Számonkérés szervezete rövidítéséről. A szabályok szerint a testületet helyesen „MSZ"-nek kellene rövidíteni, de a korabeli iratokban következetesen az „NSZK" jelölést használták. A továbbiakban a szervezetet magam is ehhez igazodva jelölöm.

12 ABTL. V-130. 792, 80.p.

13 A háború utáni beszámolóban HAJNÁCSKŐY rendre hangsúlyozta, hogy a beosztását nem akarta elfogadni, hanem helyette nyugdíjazását akarta elérni. Mivel a háborús és népellenes bűnöket rögzítő rendelet, majd törvény a nyilas hatalomban való részvételt bűncselekménnyé nyilvánította ezzel a jelenséggel számos más tiszt esetében is találkozhatunk. LÁDAY István, a már jelzett ÁRBÓCZ, valamint a csendőrség és a rendőrség felügyelőjévé kinevezett FINTA József ezredes is erről tettek említést 1945-1946 folyamán tett vallomásaikban.
BFL. XXVI. 1. a. 2218/1946.

14 Ezúton köszönöm SZAKÁLY Sándor segítségét abban, hogy felhívta a figyelmemet a rendeletre. A HM 1944.XI.29-ei 72. számú házi parancsban szerepel a 99 951/1944. számot viselő 1944.XI.23-ai keltezésű Nemzetvezetői Elhatározást közlő rendelet, amely egy másik a 99 801/1944.HM. rendeletre .utal.
BFL. VII. 5. e. - POGÁNY Imre anyaga.

15 Magyar Történelmi Kutató Társaság (szerk.): *Titkos történelmi adatok: az 1944. okt. 15.-ei események, sopronkőhidai kihallgatások.*

16 SZAKÁLY: A magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás vezetői 1919-1945. ; KOVÁCS Zoltán András: A Nemzeti Számonkérés szervezete. A magyar állambiztonság egy ismeretlen fejezete. ; SZITA ; KOVÁCS Tamás

17 ABTL. V-96. 915/1, 64.p.

18 MOL. K-775. 1. csomó, 1. tétel, 235.p.

19 ABTL. V-96. 915/1, 150.p.

20 560/1945.ME.r.
Hivatalos Közlöny 1945.III.16. (19.) szám, 5-6.p.

21 ABTL. V-96. 915/1, 420.p.

22 A Nemzeti Számonkérés szervezete katonai alosztályának névjegyzékét SZAKÁLY Sándor közölte. Megjegyzendő, hogy a háború utáni rendőri szervek név szerinti listákat állítottak össze az NSZK-ban egykoron szolgálatot teljesítő csendőrökről, ám azok alapos vizsgálata számos téves adatra világított rá, így ezen összesítések megbízhatósága meg-kérdőjelezhető.
MOL. K-164/1. o.n. ; SZAKÁLY: *A magyar tábori csendőrség története 1938-1945.* 104.p.

23 ABTL. V-145. 705, 233.

24 ABTL. V-130. 792,94.

25 Egyes adatok szerint a rendőrség átszervezett politikai osztálya élére dr. ANTALL István detektív-felügyelőt nevezték ki, ám ennek ellent mond, hogy a rendőrségi osztályokat általában magas rangú, főkapitány-helyettesi besorolásban szolgálatot teljesítő rendőrtisztviselők irányították. A háború utáni eljárások során készített rendőrségi jegyzőkönyvek dr. NAGY Sándort (néhol NAGY Valérnak írva) említik a politikai rendészeti osztály élén. 1944.I.10.-én mindössze 15 főkapitány-helyettes szolgált a Magyar Királyi Rendőrségnél. ; *Budapesti útmutató és címtár*. ; ABTL. A-1098/1,75.

26 ABTL. A-644, 287-289.

27 KARSAI Elek - KARSAI László: 38.p.

28 ABTL. A-1098/1, 74-75.

29 KARSAI Elek - KARSAI László: op.cit. 459.p.

30 HAIN Péter detektív-főfelügyelő minisztertanácsosi kinevezése.
Budapesti Közlöny, (1944) 292.sz. (december 22.) 1.p.

31 ABTL. A-1098/1, 75-76.

32 Loc.cit.

33 BFL. VII.5.e. 7594/1950,346.

34 A háború utáni PRO nyomozati anyagainak jelentős része az ABTL-ben, valamint - a népügyészségi és népbírósági anyagok csatolmányaként - BFL-ben található. A DEGOB iratok a Magyar Zsidó Levéltárban kutathatók.

35 HIM.HL. A Magyar Királyi Rendőrség országos felügyelőjének iratai. 21.doboz, sz.n. (Eml., 1945. febr.23.), 1.

37 A PRO hangulatjelentései.
HIM.HL. A Magyar Királyi Rendőrség országos felügyelőjének iratai, 21.doboz.
KARSAI - SOMLYAI ; UNGVÁRY

38 ABTL. A-1098/1, 90.

39 71 464/1936.BM.r.

40 A háború utáni politikai nyomozások a csendőrség nyomozó alakulatainak megszervezését döntően HAJNÁCSKŐY Lászlónak tulajdonították, aki a szentendrei szárny parancsnokaként világított rá egy csendőrségi nyomozó testület létrehozásának szükségességére. Több iratban is személye mint a nyomozó osztály első parancsnoka jelenik meg, holott az - SZAKÁLY Sándor szíves közlése szerint - TIHANYI volt. HAJNÁCSKŐY László csendőr százados a felállítást követően, 1930.XI.1. - 1935.II.1. között volt a budapesti nyomozó alosztály parancsnoka.